

Hur vet jag om min katt har mask?

Information och goda råd
om mask hos katt

Bayer HealthCare
Animal Health

Mask hos katt

Unga katter och utekatter med möjlighet att jaga får ofta besvär med inälvsmask. Symptomen kan variera kraftigt från katt till katt. Obehandlade kattungar får ofta tydliga symptom av sina maskar, medan vuxna katter inte alltid visar några direkta tecken.

I de flesta fall är mask hos katt ingenting att oroa sig för. Du kan själv enkelt avmaska din katt vid behov med någon av de produkter som idag finns receptfritt på apotek.

Hur smittas katten?

Olika masksorter smittar katten på olika sätt, men i princip kan man tala om tre huvudsakliga smittkällor.

- Ägg och larver från andra katters avföring
- Ägg och larver från smittade bytesdjur
- Kattungar kan även smittas via modersmjölken.

Kan jag bli smittad?

Kattens inälvsmaskar kan i undantagsfall smitta till människa. Spolmaskägg från kattens avföring (t ex i sandlådor) eller päls kan, om en människa får dem i sig, i sällsynta fall orsaka sjukdom.

Människor kan också smittas av rävens dvärgbandmask. Masken förekommer ännu inte i Sverige (2007).

Hur märks det om min katt har mask?

En katt kan ha flera olika typer av mask samtidigt. De flesta maskar syns sällan i avföringen och äggen kan inte ses med blotta ögat. Bandmaskens äggpaket kan dock upptäckas i form av korta, gulvita bitar runt ändtarmsöppningen och i pälsen. Vid kraftig förekomst av spolmask, kan katten även kräkas upp mask.

Andra tecken på mask kan vara:

- Viktminskning
- Glanslös päls
- Diarré
- Kräkningar
- Förstoppning
- Hosta
- Uppsvälld buk

Är du osäker eller om kattens allmäntillstånd är nedsatt, kontakta din veterinär.

Vilka är de vanligaste maskarna?

Inälvsmaskar brukar delas in i två huvudgrupper, rundmask och bandmask. Den här översikten omfattar de vanligaste, men det finns också andra, mindre vanligt förekommande sorter.

Rundmask

Spolmask är vanligt och finns i flera arter. Den mest förekommande heter *Toxocara cati* och blir normalt ca 5-10 cm lång. Spolmasken överförs som ägg eller larver från andra katters avföring, eller från smittade bytesdjur.

Spolmask
Toxocara cati.

Kattungar kan även smittas via modersmjölken.

Spolmaskens ägg är mycket motståndskraftiga och kan överleva flera år i jorden.

Bandmask

Bandmask är vanligt förekommande hos katter som har möjlighet att jaga. Som namnet antyder är maskarna platta till formen.

Segment av bandmask
Taenia taeniaeformis.

En annan gemensam nämnare för bandmaskarna är att de inte smittar från en katt till en annan. Bandmaskarna smittar istället genom sk mellanvärdar i form av möss och andra bytesdjur, i vissa fall även loppor och löss. Mellanvärderna får i sig äggen och utvecklar larver. Katten äter mellanvärderna och utvecklar därefter den färdiga masken.

Taenia taeniaeformis blir ca 15 cm lång och smittar främst genom möss. Maskens äggpaket kan ses som små gulvita, platta bitar i pälsen runt kattens ändtarmsöppning.

Dipylidium caninum, loppbandmasken, förekommer hos både katt, hund och människa. Masken kan bli mellan 15–50 cm lång. Mellanvärd är loppor och pälsätande löss. Larven utvecklas i loppan eller lusen och katten får i sig smittan när den putsar sin päls och därmed får i sig loppan. Maskens ägg kan ses som "gurkfrön" i avföringen.

Echinococcus multilocularis, rävens dvärgbandmask, har ännu inte påvisats i Sverige, men finns sedan lång tid i syd- och mellaneuropa, och har även påträffats i Danmark. Rävbandmasken som även drabbar katter och hundar, har smågnagare och i vissa fall människor som mellanvärd. Äggen, som är små och lätt sprids med vinden, kan finnas på bär, svamp, grönsaker eller i kattens päls. Eftersom masken hos människan kan ge upphov till svårbehandlade cystor i levern, är det ytterst angeläget att vi inte får in masken i Sverige. Vid inresa med katt till Sverige är därför avmaskning mot rävens dvärgbandmask obligatorisk.

Äggen från rävens dvärgbandmask är små och sprids lätt med vinden. Skulle vi få in smittan i Sverige, måste bär, svamp och grönsaker sköljas mycket noggrant för att undvika smittrisk.

Hur behandlar man mask?

KATTUNGAR

Kattungar behandlas första gången mot mask vid ca 3 veckors ålder, därefter var 14:e dag, dvs vid 5, 7, 9 och 11 veckors ålder. Kattmamman behandlas samtidigt för att undvika ny smitta. Kattungen kan vid behov även behandlas vid ankomsten till sitt nya hem.

VUXNA KATTER

Utekatter som tillåts springa fritt och katter som ofta vistas på pensionat, löper större risk att smittas med mask än katter som lever inomhus eller som alltid går kopplade utomhus. Avmaska vid symptom eller misstanke om mask. Prata med din veterinär om du är osäker. Eventuell maskförekomst kontrolleras med avföringsprov.

VID UTLANDSRESA

Vid utlandsresor med katt gäller särskilda regler och krav för avmaskning. För att förhindra att vi får in rävens dvärgbandmask i landet, är avmaskning före hemkomsten till Sverige ett krav. Denna avmaskning skall utföras av veterinär med preparat som innehåller prazikvantel (ingår i Droncit® vet. och Drontal® vet.). Fråga gärna efter Bayers särskilda resebroschyr och kontakta alltid din veterinär i god tid innan du planerar att resa.

När ska jag kontakta veterinär?

I normala fall utgör en maskinfektion ingen fara för katten utan kan enkelt behandlas med ett receptfritt avmaskningsmedel. Är du osäker eller om kattens allmäntillstånd verkar nedsatt, kontakta din veterinär.

Egna anteckningar

Kattens namn

ID-nummer

Födelsedatum

Uppfödare

Tel

Veterinär

Tel

Avmaskad:

datum med dos

datum med dos

datum med dos

datum med dos

datum med dos

datum med dos

datum med dos

datum med dos

Enkel avmaskning från Bayer

Drontal® vet. ges i en enda dos och är effektivt mot alla de rund- och bandmaskar som normalt förekommer hos katter. Droncit® vet. är speciellt framtaget mot bandmask och ges också i en enkel dos per avmaskningstillfälle.

Båda preparaten tolereras väl.

Mot alla normalt förekommande maskar

Drontal® vet. (pyrantel och prazikvantel) är avsedd för både vuxna katter och kattungar. Skall ej ges till dräktiga honor. Endast en behandling per avmaskningstillfälle. Dosering: 1 tablett/4 kg kroppsvikt

Mot bandmask

Droncit® vet. (prazikvantel) är avsedd både för hund och katt. Finns i två utföranden: tablett 50 mg och receptbelagd injektionslösning. Endast en behandling per avmaskningstillfälle.

Dosering: 1 tablett/10 kg kroppsvikt

Hjälpmedel

Drontal® vet. tabletingivare finns att få utan kostnad på apoteket.

Bayer Norden · Animal Health
Nörngaardsvej 32 · DK-2800 Kgs. Lyngby
Telefon: 031-83 98 00 · +45 45 23 50 00
www.vet.bayer.se · www.avmaska.se